

אנגליה

לפי התכנית

פאלאס גייטס, היא תחנת רכבת צרת פסים באחד הפרברים העלובים, שבי צפון לונדון. בשבוע שעבר נכנסה לתחנה רכבת השעה 10:15, הצריכה להגיע כעבור שש דקות, לתחנת "שבוע האחיות" - תחנת המעבר הראשית למחוז הנמטחרי של לונדון.

בדקות הפנויות, ניגשו נהגי הקטר לשותת כוס תה. באותו רגע, החלה מכונת הקיטור העתיקה מתנשפת ומהמהמת, ובלא ישתאה עליה נפש חייה, יצאה הרכבת מעוטה הקרונות מהתחנה.

נהגי הקטר רדפו אחריה, אך הרכבת שירדה במורד, הלכה והתרחקה. אחד הנתיבים חש לטלפון להזהיר את התחנות הקרובות.

נוסעים, שחיכו בתחנה הבאה, במרחק קילומטר, נדהמו כשהרכבת חלפה בלא להעצר בתחנה. אך אחרי כמה קילומטרים הגיעה לעליה תלויה ומהירותה האטה. עובדיה הדביקה וקפצו לזרז תא הנהג, נטלו את הנהגתה לידיהם.

הרכבת עצרה, בשבע אחיות. הזמן: 10:21, שש דקות, בריוק, אחרי צאתה מ"פאלאס גייטס".

גרמניה

אי המטווחים

במשך שני דורות שימש האי המסולע בים הצפוני - הגולנד - מקלט צפודים ובסיס ימי ראשוני בחשיבות לגרמניה וזקיסרית והנאצית.

מלחמת העולם השנייה סילקה את הצי פורים; בסופה, גרשו הבריטים את האוכ לוסיה האזרחית (1400) והפכו את האי מגרש מטווחים למפציץ חיל האוויר המלכותי והאמריקני.

ככל שחשאו ימים, בערך, הלמו מפציר צים, שיצאו לאימונים, באי והפכוהו תל חרבות.

בחודש שעבר הגיעו שני סטודנטים גרמניים להחלטה.

נשארו עכברים. הסטודנטים שכרו סירת דיג נמל קוקסהאון, והפליגו לאי

ראש ממשלת קשמיר עבדאללה בראש וראשונה הודי.

ע למנת לשבת בו, עד שהבריטים יפסיקו את ההפצצות זיחורו אותו לתושבי נקוד מים.

כשהם מצויידיים בדגלי גרמניה המערבית, הלגולנד ותנועת אירופה המאוחדת, הם עלו על התוף מכוסה ההרסות. צמחית זאי נהרסה; מלבד העכברים, כמעט ולא נותרו עליו בעלי-חי.

שני הסטודנטים התכרבלו בשני דגלים במגדל הפלאק, הבניין היחיד שנשאר על עומדו, הניפו את הדגל האירופי על ראש המגדל.

תוך שבוע היו על האי: שני תריסים של סטודנטים, עתונאים וילידי האי שהוגלו.

כל המפלגות הגרמניות, כולל הקומוניסטים, עודדו את הפולשים.

אולם הפולשים היו מפולגים ביניהם לבין עצמם. לידי האי החוזרים, שרצו להחיות את האי, חיפשו עצים ורהיטים בין ההרי סות. הם הביטו בעין רעה על פעילותם של האינטלקטואלים, שהיו עסוקים מדי ובחיבור כרוזים ומאמרים על מכוונות הכתיבה שלהם, מהושיט יד עזרת. פולש אחד שכונה "קברן" עיי חבירו, התבודד,

מריסוק. את הסכנה האמיתית, שבנסיעה זו, הבינו רץ כעבור שלושה ימים, בקר ראי בעתון על אירון נוסעים שהתנגש בהר באותו פרודור.

ערפל עבה

פתאום, אסף אותנו ערפל עבה ולא יכולנו לראות דבר. הטייס איפן את מנועיו והאירון עלה במהירות, כדי להגיע לגובה - מעל פסגות ההרים דמי מה מתוחה השטלחה בתא הנוסעים.

סירות ביבית בסרינגר, אבל אנחנו מוסלמים...

באותה פתאומיות מפתיעה, שבה נכנסנו לערפל, יצאנו ממנו. לנגד עינינו השתרע, באור השמש המסנוור, עמק קשמיר הירוק, העמק היה כאיזמרגד משובץ בפנינים - הרי הימלאיה המכוסים שלג מלבין.

סרינגר, בירת קשמיר, הינה מרכז התיירות הגדול ביותר ביבשת הודו. כל בעל יכולת בורח אל בירת קשמיר - נמלט מן החום והשרב של הקיץ ההודי. לא בכדי נקראת קשמיר "שחיף האסיאתית". ונאת, בגלל הריה, איריה המבריא, שדור תיה המוריקים.

אך גם על מקום רומנטי זה חדרה עתה המעשיות המודרנית הכאובה. בקשר מיר, פרושה של מעשיות זו: הם גדודים הודים מרובים, שאפשר לפגושם בשבילי ההרים הצרים, כשהם מלווים טנקים ומכוונות ירייה. להקות מטוסי קרב מזוממים תכופות בשמי המדינה, אמצעי בסחון חמורים ביותר, רשיונות מיוחדים לכניסת זרים, ולבסוף הגייסים הלבנים, שרגל האוי"מ התכול מתנופף עליהם ובתוכם קצינים בני כל האומות, גיפיים לבנים אלה מזכירים את ישראל לפני שנתיים.

כל זה מזכיר שעל קשמיר עברה זה עתה מלחמה, שעדיין לא נסתיימה בחווה שלום, ובעיותיה דומות במובנים רבים לבעיותינו אנו.

נושא זרטיים הודיבוריים. לא חר ששוחחתי במשך כמה ימים עם אישים רשמיים ובלתי רשמיים. יכול אני לומר, כי חדרתי לעומקן של הבעיות היסודיות, הידועות כיום בעולם כבעיה קשמירית.

במשך שנות השלטון הבריטי הארוכות, הייתה קשמיר עצמאית. אם כי מהשליה (המהגרית) קיבלו עליהם פיקוח עליון של הבריטים, הרי קיבלו בתמורה חופש פעולה מלא בכל ענייניה הפנימיים, שניצלו לוחו למטרותיהם האישיות. עריצותם של המהגרים ההודים הייתה בלתי מוצדקת לנוכח העובדה, כי שלושה רבעים מתושבי קשמיר הינם מוסלמים. אך השפעת תנועת החופש והגדולה של גנדי הורגשה גם בקשמיר. אחד מראשני הנוטים אחרי תנועה זו היה מורה צעיר ואביון בשם שייך עבדאללה. על אף היותו מוסלמי, נתפס לרעיון הודו חופשית מאוחדת. שתשמש בית לכל תושבי הודו, ללא הבדל דת ועדה. ממשלת המהגרים נלחמה בו קשות והוא בילה את רוב זמנו בבתי סוהר. אך הרעיון הלך וכבש בהדרגה את כל תושבי קשמיר.

בקיץ 1943, החליטו הבריטים על פינוי הודו, לאחר שחילקה לשתי מדינות: הודו ופקיסטן. אך המהגרים של קשמיר לא יכלו להחליט לאיזו מדינה להצטרף. הוא ביקש ארכה, אך מושליה הקנאים של פקיסטן החליטו לקחת את קשמיר בכוח. הם זיינו את הכנופיות והשבטים, שנעו

ליד הגבול הצפוני-מערבי, וגרמו בשעתו צרות מרובות לבריטים, ושמשו כנושא לסרטים הוליבורדיים רבים. שני השבטים פלשו לקשמיר באוקטובר 1947, רצחו, שרפו כל מה שנקרה בדרכה. הם ביינו רכוש, אספו נשים, מבלי לחמול אפילו על אחיהם לות, המוסלמים.

לאחר ימים מספר, הגיעו לשערי סרינגר, והיה ברור, כי כל קשמיר תיפול לידיהם בזמן הקרוב ביותר.

רק אז החליט המהגרי להסתפק אל הודו ושלה בקשת עזרה דחופה. הודו לא יכלה להשיב ריקם את הבקשה. כוחותיה הובלו במטוסים לסרינגר ונכנסו מיד לפעולה. לאחר ימים מספר, הונחלה מפלה לכנופיות שנסו באי-סדר, ממשלת פקיסטן, נהגה כממשלת ערב, לאחר מפתל קאוקי, וששלחו את צבאותיהן הסדירים. ממשלת פקיסטן שחיה את צבאותיה הסדירים בפיר קוד בריטי, למחמה בקשמיר. הקרבות בין צבאות פקיסטן והודו ארכו למעלה משנה. רק בינואר 1949 הצליחה מועצת הבטחון של או"מ לכוף שביתת נשק על הצדדים הניצים. כשלושה רבעים ממשחה של קשמיר (שגודלה כמעט כגודל בריטניה הגדולה) נשארו בידי הודו, והשאר ניתן לפקיסטן.

נקודת קפאון. ממשלה בראשותו של שייך עבדאללה הוקמה בחלק ההודי, וכבר תיכנה תכנית רחבה לתיוונים סוצי-אליים. החשוב שבהם, הוא הפקעת הקרקע עות מידי העשירים וחלוקתם בין איכרי המדינה שעד כה היו נאלצים למסור את חלק הארי מיבולם לבעלי הקרקע. החלק הפקיסטני מנוהל על ידי ממשלה מקומית, הנקראת "אוד קאשמיר" והתלויה בכל בממשלת קאראצ'י, בירת פקיסטן.

אך עקבנות שביתת הנשק לא באה ברית שלום ממשית. בקיץ האחרון בא למי קרב מתווך מטעם או"מ, השופט העליון האוסטרלי סיר אואן דיקסון. למרות שגור דלו לא היה טרגי כגודל ברנדוט, חברו למקצוע בישראל, נכלשה שליחותו לחלוטין. שני הצדדים מסכימים למשאל-עם, שיקבע מי ימשול בקאשמיר. אך בעוד שפקיסטן מתנה הסכמתה בהוצאת כוחות הודו המזוינים וכוחותיה היא, הרי ממשלת הודו עומדת על כך, שגם הכנופיות המזוינות ייצאו מאזור קשמיר. ההודים חוששים שהכנופיות תפלושה לקאשמיר, בראש כשר חות הודו הסדירים יעזבו את המדינה. עדיין לא נראה כל פתרון למעגל קסמים זה, וכעשרים אלף מטובי לוחמי פקיסטן והודו עומדים מוכנים משני צידי קו שביתת הנשק. יתר על כן כל הכוחות הצבאיים של שתי חברות הקהילה הבריטית הנ"ל מכי וונים "לסיכוב שני", במקום לעצור את הסכנה האפשרית מצפון, מעבר לגבולות רוסיה וסין, ובו, מדוע נקראת קאשמיר הנקודה החלשה בכל הקומנוולת - נקודת הקפאון במשאל ומתן.

לחץ ירמי בכוח. הייתה לי הזדמנות להזכות, כמה קשה להגיע לפשרה. שוחחתי עם שייך עבדאללה בגרבייתו בסרינגר. עבדאללה גבה הקומה (6 רגל) ובעל העיניים המבריקות והמביעות מרץ רב, לחץ את ידי בכוח רב, בהביעו את שמחתו בפגישה המבקר הישראלי הראשון, הוא אמר גלויות: "תנו לתושבי קשמיר להחליט על לעתידם, על הפקיסטנים וההודים ללכת מכאן. ושאו נתנו לנו האפשרות לבורר כטוב בעינינו. אני משובנוע, כי עלינו לבחור בהתאם ללאומיותנו ולא בהתאם לתנו. אנו הודים בראש וראשונה ורק אחר כך מוסלמים. ברצוננו להתאחד עם העם ההודי הגדול, הנני משובנוע, כי זוהי גם דעתם של רוב חברי".

לעומת זאת מצאתי בקאשמיר גם תושביים בים בעלי דעות מתנגדות. הם שלחו לי הזמנה לפגישה סודית. בה הלעיטוני בתות שרה בקצת מיני מאפה מצויינים, ועוד דברי מתיקה, תוך כדי הרצאת רעיונם: "אנו מוסלמים, ובתור שכאלו עלינו להתאחד עם פקיסטן, אנו חוששים מפני ההודים. וכי לא נרצחו מאות אלפי מוסלמים בהודו וכאן, בקשמיר עצמה?" שאלו בנעם. הם מתחו בקורת קטלנית על משטרו של עבדאללה בכנותם אותו משטר דיקטטורי, הגששו על משטרה והאשם במצב הכלכלי הקשה.

אפשרות פתרון מהיר לבעית קשמיר, שזוהה לה לא מכבר בדלהי ובקאראצ'י נסי, תימיה שוב כשכלוף, התהום המפורדה, כיום, בין הודו ופקיסטן דומה מאד לתהום המפרידה בין ישראל ושכנותיה הערביות. רק הזמן יוכל לרפא את הסכסוך.